

1. melléklet a 114/2013. (IV. 16.) Korm. rendelethez

Javaslat a
„Mezőberényi képeslapgyűjtemény”
települési értéktárba történő felvételéhez

Mezőberényi Polgármesteri Hivatal			
Iktatószám: I. 357	Melléklet: * db		
Érkezett: 2017 JAN 26.			
Előszám:	Utószám:	Előadó: M. J.	

Készítette: Mezeiné Bátor Valéria

5650 Mezőberény, Luther u. 1/2/9

Mezeiné Bátor Valéria

I. A JAVASLATTEVŐ ADATAI

1. A javaslatot benyújtó (személy/intézmény/szervezet/vállalkozás) neve:

Mezeiné Bátor Valéria

2. A javaslatot benyújtó személy vagy a kapcsolattartó személy adatai:

Név: Mezeiné Bátor Valéria

Levelezési cím: 5650 Mezőberény, Luther u. 1/2/9

Telefonszám: 20/5850024

E-mail cím: mezeibvaleria@gmail.com

II. A NEMZETI ÉRTÉK ADATAI

1. A nemzeti érték megnevezése

Benyovszki Mihály mezőberényi képeslapgyűjteménye.

2. A nemzeti érték szakterületenkénti kategóriák szerinti besorolása

- agrár- és élelmiszergazdaság egészség és életmód épített környezet
- ipari és műszaki megoldások **kulturális örökség** sport
- természeti környezet turizmus

3. A nemzeti érték fellelhetőségének helye.

4. Értéktár megnevezése, amelybe a nemzeti érték felvételét kezdeményezik

- települési** tájegységi megyei külhoni magyarság

5. A nemzeti érték rövid, szöveges bemutatása, egyedi jellemzőinek és történetének leírása

Mezőberényiként számomra is fontos a város múltja, jelene és jövője. A régi képeslapoknak fontos szerepe lehet abban, hogy ne feledjük a múltat, ne felejsük el megtartani, tovább adni azt. Ehhez nyújthat többek között – felbecsülhetetlen értéket – Benyovszki Mihály képeslapgyűjteménye.

Mezőberényben – tudomásom szerint – Benyovszki Mihály rendelkezik 350-400 darabos régi Mezőberényt ábrázoló képeslap gyűjteménnyel (a legkorábbi képeslap 1899 - ben került forgalomba, a legfiatalabb a közelmúltban), amit mindenki számára hozzáférhetővé tett honlapján: Mezőberény képeslapokon: www.benyovszkimihaly.hu A tér és az idő szabadságában bárki, bármikor nosztalgizhat, nézelődhet a honlapon. Sok-sok régi, ma már nem létező épületet csodálhat meg vagy felújítás előtti és utáni állapotukban hasonlíthatja össze azokat bárki, aki kíváncsi arra, hogyan nézett ki Mezőberény sok-sok évvel ezelőtt, vagy a régebbi korok utcaképének visszahozhatatlan hangulatát idézheti fel, képzelheti el, ábrándozhat a múlttól... és sorolhatnám. De! A gyűjtemény magáért beszél, mindenki azt vesz ki belőle, amit csak akar, ami neki tetszik.

A honlapra látogatóknak írja Benyovszki Mihály ajánlását:

„Ezen honlappal segítségére szeretnék lenni mindazoknak, akiket érdekelnek a régi mezőberényi épületek képei, és a régebbi korokból származó egyéb információk. A honlap tulajdonképpen a mezőberényi képeslapok bemutatásának céljából jött létre. Pár éve kerültek látókörömbe a régi képeslapok, és az óta időt és pénzt nem kímélve minden lehetséges helyen kutatok utánuk. A képeslapokon szereplő épületek, tárgyak beazonosítása, kormegállapítása és egyéb okok miatt kezdtem el olvasgatni, és szintén gyűjteni a régi 1800-1900-as évek-beli könyveket, iratokat...”

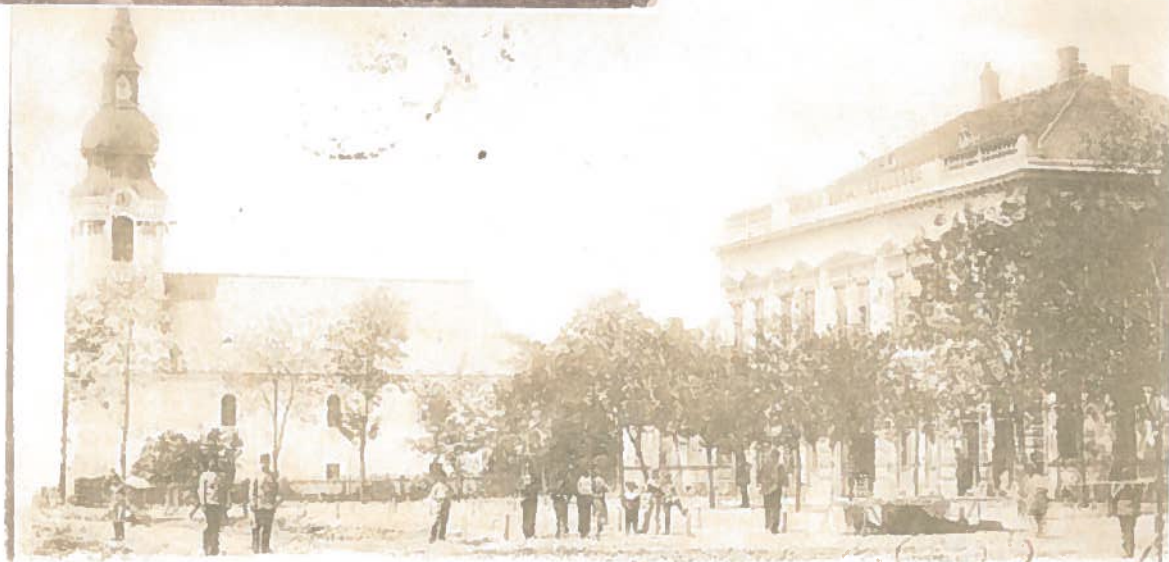
Véleményem szerint a települési értéktárban fontos szerepük kell legyen a régi, a városról szóló képeslapoknak, amelyek összekötik a múlttal a jelennel. Melyek betekintést engednek a város életébe, történetébe, hangulatába.

Egyre kevesebb a még fellelhető darab, egyre nehezebb felkutatni és megfizetni azokat. Kiemelkedő gyűjtemény. Éppen ezért javaslom Benyovszki Mihály Mezőberény képeslap gyűjteményét a Települési Értéktárba való felvételre.

Benyovszki Mihály: „A képeslapok gyűjtése egyidős a képeslap kiadással. Már az 1900-as évek elején is rengetegen gyűjtöttek képeslapokat, szép albumokba rendezve. A gyűjtőszendvélyem kb. 2000-ben alakult ki, mikor véletlenül fedeztem fel internetes hirdetési portálokon, régi mezőberényi városképes lapokat. Gondoltam ezt a pár lapot megveszem és lesz egy pár szép régi képen városunkról. Későbbiekben egyre másra bukkantak fel több helyen is, így a gyűjtemény folyamatosan gyarapodott. Szép lassan szendvély lett belőle. A gyűjtemény így először több tíz, de mára már több száz darabos lett. A legkorábbi lap a gyűjteményben 1898-ból származik, és a Király Szálló Német templom által határolt teret ábrázolja. A gyűjtésnek sosincs vége, mivel egyre - másra bukkannak föl ismeretlen lapok. Sokszor ezek a lapok képileg ugyan azok, de más a kiadója, a színezése vagy esetleg a szélvágása. Sosem tudhatjuk meg, hány fajta képeslapot adtak ki a városunkról, mivel a kiadás nem volt állami monopólium, így semmilyen nyilvántartás nincs róla. Így tehát a képeslapgyűjtés egy végtelen folyamat. Mezőberényi lapokat legnagyobb számban Piltz Márton és vitéz Láncki János adtak ki. Mezőberényi Képeslapokat adtak ki az alábbiak:

Véver Gusztáv Békés 1899, Löffner Anton 1902, Piltz Márton 1904, Piltz András 1929 /Kner nyomda Gyoma/, Szemenkár Mátyás könyv és papírkereskedés 1913, Szemenkár nyomda 1949, Baltha János könyv és papírkereskedő 1911, Baltha Nyomda 1920, Wallach Mihály könyv és papírkereskedő 1933, Vitéz Láncki János dohányáruda, Vitéz Láncki Tőzsde, Hangya Fogy. Szöv. Mezőberény 1938, Első fogyasztási és értékesítő szöv. Mezőberény, Weinstock Foto Budapest, Magyar Fénynyomda RT. Budapest, Karringer Budapest, Barasits Budapest, Aigner Lajos Budapest, Monostory György utóda Budapest, Knöpfmacher Budapest, Művészeti alkotások, Képzőművészeti alap

A legtöbb képeslap a Városházát, a Kossuth teret, a Polgári iskolát és a Hősök szobrát ábrázolja. Egyébként szinte minden fontosabb épületről található berényi képeslap. Ezen felül nagyon sok úgynevezett fotóképeslap is fellelhető. Ezek fényképész által készített, személyes jellegű fotók, amelyek hátulja képeslapnak van kialakítva, és általában személyes üdvözlettel kerültek postára. (családi,-üzemi fotók, rendezvények, boltok, kirakatok stb.) Minden képeslapot digitalizálok és ebben a változatban majdnem az összes megtalálható a honlapomon. Mindemellett még, - mint Mezőberényhez kapcsolható személy, - Petőfi Sándorhoz kapcsolható képeslapok is a gyűjtési területem egy részét képezik szintúgy, mint a Mezőberénnyel kapcsolatos mindenféle régi papírdokumentáció és antik könyvek.”

Üdvözet Mező-Berényből

8990/30.

Üdvözet Mező-Berényből
 Petőfi Sándor emlékére
 Sándor Székely

6. Indoklás az értéktárba történő felvétel mellett:

A Települési Értéktárban – véleményem szerint – helye van a gyűjteménynek, mert a régi Mezőberény arculatát, hangulatát őrzi meg a generációknak.

Felkutatja, őrzi, gondozza, közreadja azokat.

Fontos szerepe van abban, hogy az úgynevezett modern kultúra ne veszítse el a múlttal való összhangját.

Városunkról nagyon sok értékes információkhoz juthatunk a képeslapokon keresztül. Nagyon sok régi épületről, utcáról, térről csak ezek a fotók maradtak meg, így nagyon komoly helytörténeti jelentősége van.

Megerősíti, segíti az embereket abban, hogy szükségük van gyökereik, múltjuk ismeretére.

7. A nemzeti értékkel kapcsolatos információt megjelenítő források listája (bibliográfia, honlapok, multimédiás források)

www.benyovszkimihaly.hu

8. A nemzeti érték hivatalos weboldalának címe:

www.benyovszkimihaly.hu

III. MELLÉKLETEK

1. Az értéktárba felvételre javasolt nemzeti érték fényképe vagy audiovizuális dokumentációja

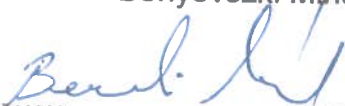
MEZŐBERÉNY. Hősök szobra.

3. A javaslathoz csatolt saját készítésű fényképek és filmek felhasználására vonatkozó, hozzájáruló nyilatkozat

Alulírott Benyovszki Mihály, hozzájárulok, hogy a települési értéktárba való felvételhez elkészített, „Mezőberényi képeslapgyűjtemény” javaslatban szereplő képeket, adatokat és információkat a Települési Értéktár Bizottság (egyéb értéktárba kerülés esetén az illetékes értéktár bizottság) az ide illő jogszabályok betartásával szabadon felhasználhatja.

Mezőberény, 2016. október 14.

Benyovszki Mihály

.....

Ajánlás.

Benyovszki Mihály „Mezőberényi képeslapgyűjtemény” -ét ajánlom a Települési Értéktárba való felvételhez.

Indoklás.

A több száz darabból álló gyűjteményben az 1800-as évek végétől egészen napjainkig található mezőberényi képeslapok. Ezen lapok nagyon sok információt hordoznak városunk múltjáról. Nagyon sok régi épületet, csak ezeken a lapokon láthatunk viszont és emiatt nagyon komoly helytörténeti jelentősége van.

A gyűjtemény darabjai épületek, városrészek utcák szerint, időrendbe rendezve, albumokban vannak elhelyezve. Az így egymás után időrendben sorakozó lapok jól mutatják az egyes épületek fejlődését, átalakulását.

Pl. a Városházát bemutató képeslapokon (kb. 35db) jól nyomon követhető a Városháza és környéke átalakulása szinte a megépülésétől fogva.

(Városháza előtti tér a kutakkal, később a Hősök szobra, majd a turul nélküli szobor, a vörös csillag többféle elhelyezése a homlokzaton, a turul visszakerülése, a Városháza körüli útburkolatok változása...stb.) A lapokon levő dátumokból, kiadási évekből megállapítható, hogy mi mikor történt meg a Városháza, több mint száz éves életciklusában.

A képeslapok digitalizált formában elérhetőek Benyovszki Mihály honlapján is (benyovszkimihaly.hu) dátumokkal és esetleg rövid magyarázó szöveggel.

A gyűjteményt helytörténeti fontossága miatt ajánlom, a települési Értéktárba való felvételhez.

Mezőberény 2016-10-06

Papné Kőszegi Ilona.

Mezőberényi Helytörténeti és Tájvédelmi Egyesület

5650 Mezőberény Fő út 6.

Ajánlás Benyovszki Mihály „Mezőberényi képeslapok gyűjteménye” Települési Értéktárba történő felvételéhez

Az utóbbi időben országszerte felértékelődött a helytörténeti kutatómunka szerepe egy adott közösség múltjának megismerése érdekében.

Ez a munka igen sokrétű, a levéltári kutatásoktól a facebook-on szerveződő csoportok tevékenységéig bezárólag.

Számos magánszemély, sok esetben az érdeklődésének megfelelő gyűjtő szenvedélyének kielégítése érdekében, mindent meg tesz ezen értékek összegyűjtése érdekében, időt és anyagiakat sem kímélve.

Egy ilyen embert ismerhettünk meg Benyovszki Mihály személyében is, aki nagy hozzáértéssel, lelkesedéssel gyűjti és őrzi meg a Mezőberény múltjához köthető képeslapokat, ezzel is dokumentálva a régi idők hétköznapijait, a már nem létező épületek hangulatát, az évtizedekkel ezelőtti község arculatát, az akkor és még korábban teremtett értékeket.

Nem csak számomra, gondolom városunk lakosságának is nagy élmény lenne a gyűjtemény bemutatása egy kiállítás keretében az OPSKK Muzeális Gyűjteményében, összekötve a Múzeumi esték egy alkalmával.

Az egyesület nevében ajánlom Benyovszki Mihály képeslap gyűjteményének felvételét az Értéktárba, abban is bízva, hogy egyre többen fogják fontosnak tartani a múlt értékeinek megőrzését, megőrzését a hálás utókornak.

Mezőberény 2017. január 22.

MEZŐBERÉNYI HELYTÖRTÉNETI
ÉS TÁJVÉDELMI EGYESÜLET
5650 Mezőberény, Fő u. 6.
Adószám: 18394427-1-04
Bank: 53200046-11081351

Henger Péter

elnök